



## ԱՌԱՋԻՆ ՆԻՍՏ՝ ՆԱԽԱԳԱՀ ՉԸՆՏՐՈՒԵՑԱԿ

Երեկ Լիբանանի խորհրդարանը կայացրեց իր առաջին նիստը՝ հանրապետության նախագահ ընտրելու համար: Առաջին նիստին ներկայ էին 122 երեսփոխաններ, որոնք



քուևարկեցին հետեւեալ ձեւով՝ 63 ճերմակ քուև, 36 քուև Միջէ Մուսուատին, 11 քուև Սելիմ Ըստին, 10 քուև՝ Լիբանան, 1 քուև Մայսա Ամինի եւ 1 քուև Ռաշիտ քարամէ ուղղութեամբ:

Նիստի աւարտին, խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պըրրի յայտարարեց, թէ միասնական նախագահութեան թեկնածուի մը չգտնուելու պարագային, խորհրդարանը ընտրութեան պիտի չհրաւիրէ: Եթէ 128 երեսփոխան չմիասնան անունի մը շուրջ կարելի պիտի չըլլայ փրկել երկիրը:

### ՀԱՄԱԶԱՅՆԱԳԻՐԸ ՊԻՏԻ ԱՍԱՆԱՆՔ

Խորհրդարանի փոխնախագահ Էլիաս Պու Սահապ յայտարարեց, թէ կը սպասեն Իսրայէլի հետ սահմանագծու-



մի համաձայնագրի պատճենը ստանալ ԱՄՆ-ի պատուիրակ Յոքշթեյնէն 24 ժամուան ընթացքին, սերտելու համար զայն: Ան յայտարարեց, թէ մթնոլորտը դրական է եւ մեծ յոյս կայ համաձայնութեան հասնելու:

## ԿՈՒԹԵՐԷՇԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Միացեալ ազգերու կազմակերպութեան Ընդհանուր քարտուղար Անթոնիո Կուրթերէ յայտարարեց, թէ երկրի մը որեւէ մասը ուրիշ երկրի բռնի ուժով կցելու քայլը կը համարուի խախտում միջազգային օրէնքին: Ան աւելցրեց, թէ կազմակերպութեան դիրքը յստակ է Ուքրանիոյ մէջ տեղի ունեցած հանրաքուևի պարագային ու զայն կը համարէ բնակչութեան իսկական կամը չներկայացնող քայլ:



Կուրթերէ աւելցրեց, թէ ռուսական որեւէ քայլ՝ կցելու այդ շրջանները, պիտի համարուի ապօրինի ու պիտի արժանանայ դատապարտումի ու խաղաղութեան յոյսը պիտի վտանգէ: Ան կոչ ուղղեց յետքայլ կատարելու եւ աւարտելու այս կործանիչ պատերազմը:

Ուքրանիոյ մէջ չորս շրջաններու՝ Տոնցքի, Լուկանսքի, Չապորոժիէի եւ Խերսոնի հանրաքուևի արդիւնքները ցոյց տուին, թէ այդ շրջաններու բնակիչներուն մեծամասնութիւնը կը փափաքի միանալ Ռուսիոյ:

### ԻՐԱՆԻ ԴԵՍ ՆՈՐ ՊԱՏՄԱՄԻՋՈՅՆԵՐ

«Պլումպարկ» լրատու գործակալութիւնը յայտարարեց, թէ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ժո Պայտընի վարչակազմը կը պատրաստուի նոր պատժամիջոցներ սահմանելու Իրանի քարիւղի արտածումին դէմ: Նոր պատժամիջոցները պիտի ընդգրկեն ընկերութիւններ, որոնք կը դիւրացնեն իրանեան քարիւղի առետուորը: Օգոստոս 2021-ին նոր կառավարութեան իշխանութիւնը ստանձնելէ ետք, Իրան զարգացրեց իր յարաբերութիւնը օտար ընկերութիւններու հետ եւ 80 միլիարդ տոլարի համաձայնագիրներ ստորագրեց: Այդ գործունեութիւնը ընդգրկեց քարիւղի եւ կազի դաշտերու եւ գտարաններու զարգացում եւ խողովակներու հաստատում ու կազի ամբարում:

### ԻՍՐԱՅԵԼԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎ

Երրօրեայ միութիւնը յայտարարեց, թէ տասը տարիէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով Իսրայէլի հետ համագործակցութեան ժողով պիտի գումարէ: 3 Հոկտեմբերին, Իսրայէլի վարչապետը ժողով պիտի գումարէ Երրօրեայ միութեան արտաքին յարաբերութեան յանձնակատար ժողովի Պորէլի հետ, քննարկելու համար երկու կողմերը մտահոգող հարցեր:

Քննարկումի նիւթ պիտի դառնան առետուորը, կլիմայի փոփոխութիւնը, ուժանիւթի տազնապը, արհեստագի-

տութիւնը եւ մշակոյթը: Պիտի քննարկուին նաեւ հակամակամակութիւնը, մարդկային իրաւունքը, կրօնքի ազատութիւնը: Տասը տարի առաջ այս համակարգումի ժողովները կանգ առած էին Իսրայէլի կողմէ, որովհետեւ Երրօրեայ միութիւնը կը ճնշէր Իսրայէլի վրայ, անոր կողմէ պահեստիներու հողամասի բռնագրաւումին պատճառով:

### ԱՄՆ-ՌՈՒՍԻԱ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռուսիոյ Դաշնութեան Արտաքին գործերու նախարարութիւնը յայտարարեց, թէ ԱՄՆ եւ Ռուսիա կը համագործակցին շարունակելու համար հիւլէական քննիչներու այցելութիւնները երկու կողմերուն, ըստ «ՍԹԱՐԹ 3» համաձայնագրի յօդուածներուն:



8 Օգոստոսին Ռուսիոյ Դաշնութեան Արտաքին գործերու նախարարութիւնը յայտարարած էր, թէ առժամաբար պիտի դադարեցնէ ռուսական խարխիսներու մէջ կատարելիք քննիչները:

### ԱՄԵԼԻ ԱՐԴԱՐ ԱՇԽԱՐՀ ՄԸ

Ռուսիոյ նախագահ Վլադիմիր Փութին յայտարարեց, թէ աւելի արդար աշխարհի մը կը կազմուի մեր աչքերուն առջեւ: Ինչ որ Ուքրանիոյ մէջ կը պատահի ներկայիս հե-



տեւանք է Խորհրդային միութեան փլուզումին: Ան Արեւմուտքը ամբաստանեց Նախկին Խորհրդային միութեան երկիրներուն մէջ անկայունութեան սերմեր ցանելու մէջ: Ըստ Փութինի, Արեւմուտքը կը ճնշէ անկախ երկիրներու վրայ: Փութին աւելցրեց, թէ միաբեւեռ համակարգը փլուզում կ'արձանագրէ եւ աւելի արդար աշխարհի մը հիմնումին դժուար հոլովոյթը սկսած է արդէն:

### ՅԱՒԵԼԵԱԼ ՈՒԾԵՐ ԴԵՊԻ ԿԻՊՐՈՍ

Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարարը յայտարարեց, թէ թրքական յաւելեալ ուժեր պիտի ուղարկուին Կիպրոսի հիւսիսային գրաւեալ մասը՝ քաղաքացիները պաշտպանելու համար:



Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեպ Թայյիպ Երտողան յայտարարած էր, թէ Միացեալ Նահանգներու՝ Կիպրոսի գէնը վաճառելու արգելքի վերացումը անպատասխան պիտի չլինի եւ Թուրքիա պիտի առնէ պետք եղած քայլերը Հիւսիսային Կիպրոսի բնակչութիւնը պաշտպանելու համար: Նախագահը աւելցրեց, թէ չի գիտեր պատճառները այս արգելքի վերացման: Ան յայտարարեց, թէ ԱՄՆ-էն կը սպասէ Յունաստանը չմղել սխալ քայլեր առնելու եւ համաշխարհային կարծիքին հետ չխաղալու:

### ԱՊԱՅՈՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆԱԿՑՈՒՄԻ ՍՈՒՐՈՅ ՄԵՋ

Թրքական «Անատոլ» լրատու գործակալութիւնը յայտարարեց, թէ թրքական գաղտնի գործակալութեան ուժեր ապահովական գործողութիւն մը կատարեցին հիւսիսային Սուրիոյ մէջ եւ ձեռքարկեցին երեք քիւրտ զինեալներ, զանոնք ամբաստանելով որպէս ահաբեկիչներ: Այդ զինեալները կը պատկանէին «Փ.Զ.Զ.», քրտական դեմոկրատական ուժերու «Այ.Թի.Ճի.» կազմակերպութիւններուն:

Ըստ աղբիւրի, զինեալները կը ծրագրէին Թալ Ռիֆ-հաթէն մտնել Թուրքիա եւ հասնիլ Ամանու լեռները: Անոնք գործողութիւն պիտի կատարէին թրքական բանակին դէմ: Անոնք կը կրեն թրքական հպատակութիւն:

### ՄԵՇ ՎՆԱՍ ՖԼՈՐԻՏԱՅԻ ՄԵՋ

ԱՄՆ-ի Ֆլորիտա նահանգի կառավարիչը յայտարարեց, թէ նահանգի կարգ մը քաղաքներ՝ ինչպէս Զեյփ Զորըլ եւ Ֆորթ Մայըրոզ, մեծ վնաս կրած են «Իյըն» հզօր փոթորիկին պատճառով: Փոթորիկին հետեւանքով մօտ մէկ միլիոն տան ելեկտրական հոսանքը կտրուած է: Փոթորիկը հարուածած էր Զուպան եւ կղզին ձգած էր առանց ելեկտրականութեան:



## ԴԱՐՁԵԱԼ ԶԻՆԱԴՈՒՆԻ ԽԱՆՏՈՒՄ

28 Սեպտեմբերին ատրպէյճանական ուժեր կրակ բացած էին հայկական դիրքերու ուղղութեամբ եւ երեք հայ



զինուորներ զոհուեցան սահմանին վրայ: Պաշտպանութեան նախարարութիւնը հրապարակեց անոնց անունները: Անոնք են՝ փոխգնդապետ Նահապետ Նուրի Մարգարեան, յիւսնապետ Յովհաննէս Փայլակի Սուքիասեան եւ շարքային Էտուարտ Հայկի Յովհաննիսեան: Պաշտպանութեան նախարարութիւնը յայտարարեց, թէ ներկայիս վիճակը կայուն է սահմանին վրայ:

### ԶԱՆԱՐՈՎԱՅԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսիոյ Դաշնութեան Արտաքին գործերու նախարար-



ութեան խօսնակ Մարիա Չախարովա յայտարարեց, թէ

Հարաւային Կովկասի շրջանին մէջ անկայունութեան պատճառը արտաքին կողմերու միջամտութիւնն է շրջանի հարցերուն մէջ եւ փորձն է ապակայունութիւն տարածելու շրջանին մէջ: Ըստ Չախարովայի, լուրջ փորձ կայ Ուքրանիոյ վիճակը փոխադրելու Հարաւային Կովկաս: Ռուսիա իր կողմէ մեծ ճիգ կը թափէ հայատրպէյճանական սահմանին վրայ կայունութիւնը պահելու համար: ՀԱՊԿ-ի միջոցով քայլեր կ'առնուին այս ուղղութեամբ: Չինադադարը պետք է պահպանուի եւ բոլոր ուժերը պետք է վերադառնան իրենց սկզբնական կետերը: Ըստ խօսնակին, շրջանին մէջ կայունութեան միակ երաշխիքը Ռուսիոյ, Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի դեկլարուածներուն կատարած յայտարարութեան գործադրութիւնն է: Փոխադրութեան ապաշրջափակումը, սահմանագծումը եւ խաղաղութեան շուրջ բանակցութիւններու սկիզբը քայլեր են դրական ուղղութեամբ:

### ՌԱԶՄԱՓՈՐՁ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԵՋ

Ատրպէյճանի զինեալ ուժերու գլխաւոր շտապի պետ Զեյնալ Աբելիե Թիֆլիսի մէջ ժողով գումարած է վրացի իր



գործընկերոջ հետ եւ երկու կողմերը համաձայն գտնուած են Կրասսան-Ատրպէյճան-Թուրքիա ռազմափորձերու եւ ՆԱԹՕ-ի կազմակերպած ռազմափորձերու կարեւորութեան շրջանին մէջ: 2023-ին երեք երկիրները պիտի կազմակերպեն երկու միացեալ ռազմափորձ:

## ՀՐԹԻՈՎԿՈՇՈՒՄ ԵՆ ՆԱԵՒ ՀՀ-ԵՆ ԻՐԱՆ ՊԱՅՈՒՐ ԵՆԵԿՏՐՈՒՄԱՆ ԳԻԾԵՐԸ

### ԴԻՄՆԱԳԵՏՆԵՐՈՒՆ ԵՆԿՎԱՅՈՒՄՆԵՐՆԵՐ ԱՏՐՊԵՅԱՆԻ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՄԱՆՔՆԵՐԸ

Ատրպեյճանը 13 Սեպտեմբերին Հայաստանի դեմ սանձագերծած հերթական յարձակման ընթացքին հրթիռակոծած է և նաեւ դեպի Իրան գացող էլեկտրահաղորդման բարձրավոլթ գիծերը, 12 ժամ թոյլ չէ տուած մասնագետներուն մօտենալ անոնց եւ վերականգնել, մեծ քանակութեամբ հոսանք ունենալու պատճառով Հայաստանը ստիպուած եղած է աթոմակայանի հզօրութիւնը իջեցնել: Այս մասին յայտնեց ՀՀ տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցուածքներու նախարար Գնէլ Սանոսեանը՝ Վարդենիս այցելած օտարերկրեայ դիւանագետներուն:



Սանոսեանը դիւանագիտական ներկայացուցիչներուն պատմեց, որ ատրպեյճանական ուժերը թիրախաւորած են քաղաքացիական տարբեր ենթակառուցուածքներ՝ դպրոցներ, մանկապարտէզներ, վարչական շէնքեր, մարդոց տուններ, արտադրական տարածքներ, էլեկտրահաղորդման գիծեր, կամուրջներ, ճանապարհներ, կազմի խողովակներ: Զաղաքացիական ենթակառուցուածքներու թիրախաւորումը համատարած բնոյթ կրած է:

«Որպէսզի ակնյայտ ըլլայ, թէ ինչ դիտարկութեամբ մեր ենթակառուցուածքները այդ օրերուն կը թիրախաւորուէին եւ կը հրթիռակոծուէին, կ'ուզեմ հետեւեալ իրավիճակը ներկայացնել, երբ հրթիռակոծուած էին Հայաստանէն դեպի Իրան գացող էլեկտրահաղորդման բարձրավոլթ գիծերը: Հայաստանը բաւական մեծ բանականութեամբ էլեկտրական ուժանիւթ կ'արտահանէ դեպի Իրան: Սկիզբը կրնայ թուիլ, թէ էլեկտրահաղորդման գիծը պատահաբար հրթիռակոծուած է, բայց, 12 ժամ շարունակ մեր մասնագետներուն չթողեցին մօտենալ այդ էլեկտրահաղորդման գիծերուն եւ վերականգնել, ամէն անգամ, երբ մեր մասնագետները կը մօտենային, որ վերականգնէին գիծը, անոնք կրակահերթի տակ կը յայտնուէին եւ ստիպուած դարձեալ կը վերադառնային: Մենք ստիպուած եղանք այդ վիճակին մէջ աւելցուել, մեծ քանակութեամբ հոսանք ունենալու պատճառով աթոմակայանին հզօրութիւնը իջեցնել եւ կիսով չափ աշխատեցնել Երեւանի ջրաէլեկտրական կայանը, էլեկտրականութիւն արտադրող կայաններ: Այսինքն՝ դիտարկեալ խախտուեցաւ մեր ամբողջ ուժանիւթային համակարգը, եւ ժամեր շարունակ չէին թողներ, որ վերականգնէինք», ըսաւ Սանոսեան:

Նախարարը այս դէպքը մանրամասն ներկայացուց, քանի որ այն տիպիկ կը բնութագրէ, որ քաղաքացիական ենթակառուցուածքներուն ուղղութեամբ կար յստակ թիրախաւորում:

Ան յիշեցուց, որ թիրախաւորուած է նաեւ Կեչուտի ջրամբարը, վնասներ չկան, քանի որ արկերը ուղղակի յայտնուած են ջրամբարի մէջ: «Սակայն, կը կարծեմ, որ իւրաքանչիւր կը հասկնանք, որ այդ արկերը կրնային ջրամբարի պատուարին մօտ յայտնուիլ եւ պատկերը բոլորովին այլ պիտի ըլլար», ընդգծեց նախարարը՝ յաւելելով, որ այս եղանակին ջրամբարը ամբողջութեամբ լեցուած է:

## ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԱՄՆ ԴԵՍՊՈՒՄՆՆ ՈՒ ՎԱՅՈՅ ԶՈՐԻ ՄԱՐԶՊԵՏԸ ՔՆՆԱՐԿԱԾ ԵՆ ԱՏՐՊԵՅԱՆԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՄԱՆՔՆԵՐԸ ԱՏԵՂՈՒՄԸ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու դեսպան Լին Թրեյսին այցելած է ՀՀ Վայոց Ձորի մարզ:



ԱՄՆ դեսպանը այնտեղ հանդիպած է մարզպետ Արարատ Գրիգորեանին եւ ոստիկանութեան Վայոց ձորի մարզային վարչութեան պետ Ալեքսանտր Յակոբեանին՝ քննարկելու Սեպտեմբերի կէսերուն յարձակումներու ազդեցութիւնը Վայոց Ձորի ազգաբնակչութեան վրայ եւ ի յայտ եկած կարիքները:

Միացեալ Նահանգները յանձնառու է Հայաստանի ինքնիշխանութեան, եւ մենք պիտի շարունակենք աշխատել Հարաւային Կովկասի մէջ խաղաղութեան հասնելու ուղիով:

## «ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԱՅ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ՊԵՏԸ Ե ԱՆՅԱՊԱՂ ԴԱՂԻՑՆԷ» Կ'ԸՍԵ ՊՈՒՆՏԵՍԹԱԿԻ ՊԱՏՎԱՄԱՒՈՐԸ

Գերմանիոյ խորհրդարանի՝ Պունտեսթակի իշխող Սոցիալ Դեմոկրատական կուսակցութենէն (SPD) պատգամաւոր Տիբոմար Նիթանը Գերմանիոյ մէջ Հայաստանի դեսպան Վիլքթոր Ենգիպարեանի հետ հանդիպման ընթացքին հաս-



տատած է իր յանձնառութիւնը առ այն, որ թէ՛ Պունտեսթակը, թէ՛ Դաշնային կառավարութիւնը պետք է աւելի յստակ արձանագրեն, որ հայկական տարածքներուն նկատմամբ ոտնձգութիւնները եւ զինուած գործողութիւնները անընդունելի են եւ անյապաղ պետք է դադարին: Պունտեսթակի պատգամաւորը այս մասին տեղեկացուցած է Ֆէյսպուքի իր էջով գրառմամբ:

«Այսօր Պունտեսթակի մէջ հանդիպեցայ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Վիլքթոր Ենգիպարեանի հետ: Մեր դիրքորոշումը կը համընկնի. Հայաստանի սահմաններուն եւ տարածքին նկատմամբ ոտնձգութիւնները, որոնք տեղի կ'ունենան ատրպեյճանական ռազմական լայնածաւալ գործողութիւններու հետեւանքով՝ անընդունելի են: Միայն Հայաստանի եւ Ատրպեյճանի միջեւ կայուն խաղաղութեան ուղղուած բանակցութիւնները՝ ի վերջոյ հասցեագրելով նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը, կրնան յանգեցնել երկու երկիրներու ժողովուրդներու միջեւ միմեանց կողքի խաղաղ բնակելուն: Ես դեսպանին հաստատեցի իմ յանձնառութիւնս առ այն, որ թէ՛ Պունտեսթակը եւ թէ՛ Դաշնային կառավարութիւնը պետք է առաւել յստակ արձանագրեն, որ հայկական տարածքներու նկատմամբ ոտնձգութիւնները եւ զինուած գործողութիւնները անընդունելի են եւ անյապաղ պետք է դադարին», նշած է Տիբոմար Նիթանը:

## «ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԿԱՆ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՄԱՆՔՆԵՐԸ 12 ԴՊՐՈՑԻ ՄԷՋ ԴԱՍԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ Զ'ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒԻՐ» Կ'ԸՍԵ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԸ

Ատրպեյճանական յարձակման հետեւանքով Գեղարքունիքի մարզի 12 դպրոցի մէջ տակաւին դասաւանդութիւն չի իրականացուիր, այսինքն՝ 1245 աշակերտ զրկուած է դպրոց յաճախելու հնարաւորութենէն: Գեղարքունիքի մարզպետ Կարեն Սարգսեան այս մասին ըսաւ օտարերկրեայ դիւանագետներուն Վարդենիսի մէջ:



«Երբ բնակավայրերու մէջ աւերուած են տուներ, թիրախաւորուած են դպրոցները, մանկապարտէզները եւ քաղաքացիական այլ ենթակառուցուածքներ: 148 բնակարան վնասուած է Սոթքի մէջ, 12 բնակարան վնասուած է Կուլի մէջ եւ 2 բնակարան՝ Վերին Շորձայի մէջ: Սոթքի մէջ 7 տուն ամբողջութեամբ աւերուած է եւ նորը կառուցելու խնդիր ունինք: Մնացածին մասով կարիքները ամբողջութեամբ գնահատուած են, յառաջիկայ օրերուն բնակիչներուն պիտի ըլլան փոխանցումները, որ սկսին իրենց բնակարաններու վերականգնման աշխատանքները», ըսաւ մարզպետը:

Այդ օրերուն ռմբակոծութիւններուն հետեւանքով 12 բնակավայրերու բոլոր դպրոցները, նաեւ ճամբարակ խոշորացուած համայնքի բոլոր դպրոցները ամբողջութեամբ չեն աշխատած, այսինքն՝ դասաւանդութիւն չէ իրականացուած: 7072 աշակերտ չէ յաճախած դպրոցներ, 897 երեխաներ չեն յաճախած մանկապարտէզներ եւ նախակրթարաններ:

«Այս պահի դրութեամբ 12 դպրոցներու մէջ եւս դասաւանդութիւն չեն իրականացուիր՝ նկատի ունենալով անվտանգութեան խնդիրները: 1245 աշակերտ չի յաճախել դպրոց», ըսաւ Սարգսեան:

## ԱՄՆ ԴԵՍՊԱՆԸ ՍԻՆԻՔԻ ՄԷՋ ՀԱՆԴԻՊԱԾ Ե ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԵՏԵՄԱՆՔՆԵՐԸ ՏՈՒԺԱԾ ԶԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐՈՒՆ

27 Սեպտեմբերին Սինիքի մարզ այցելած Հայաստանի մէջ ԱՄՆ դեսպան Լին Թրեյսին հանդիպած է տեղահանուած եւ Սեպտեմբերի կէսերու յարձակումներէն տուժած ընտանիքներու եւ անձերու հետ:



Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են մարզի բնակչութեան առաջ ծառայած մարտահրաւերները, ու իրատակ խնդիրներու լուծման ուղիները:

Դեսպան Թրեյսին եղած է Ակնէր գիւղը, որ տուժած էր հրետակոծութենէն: Հանդիպման ընթացքին ան ընդգծած է, որ Միացեալ Նահանգները կը շարունակէ աջակից ըլլալ Հայաստանի ինքնիշխանութեան:

## ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԶՈՐԱ ԾԱՆԱՊԱՐՀԱՐԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍԱՐ ԱՄԵԼԻ ԸԱՆ 3 ՄԻԼԻԱՌ ԴՐԱՍ ՊԻՏԻ ՅԱՏԿԱՑՆԷ

Հայաստանի կառավարութիւնը չորս ճանապարհա-հատուածներու շինարարութեան համար աւելի քան 3 միլիարդ դրամ պիտի յատկացնէ: Այդ մասին կառավարութեան կիստիկ ըսաւ տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցուածքներու նախարար Գնէլ Սանոսեանը:



Անոր խօսքով՝ այդ ճանապարհա-հատուածներէն մէկը Տաթեւ-Աղուանի յայտնի ճանապարհի 3 կտորներէն մէկն է, ուր հասկնալի պատճառներով որոշում կայացուած է տեղադրել երրորդ շէրտ, որպէսզի ճանապարհը կարենայ ծառայել նաեւ բեռնատար մեքենաներուն համար:

«Այսինքն՝ մենք ծրագիրը կ'ընդլայնենք: 13 քմ ճանապարհա-հատուածի շինարարութեան աշխատանքները կը նախատեսուի աւարտել Հոկտեմբերին», ըսաւ ան:

Գնէլ Սանոսեանի խօսքով՝ միւսը Տաթեւ-Աղուանի-Վերին Խոտանան գիւղի հատուածն է, ուր շրջանցիկ ճանապարհ կը կառուցուի:

«Յաջորդը Զաջարան-Մեղրի 8.2 քմ երկարութեամբ հատուածն է, որու հիմնանորոգման աշխատանքները պետք է աւարտին այս տարի: Միւս ճանապարհա-հատուածը՝ Տաւուշի մէջ 1.7 քմ «Քուլագարի ճամբար» կոչուող հատուածն է», ըսաւ նախարարը՝ յաւելելով, որ ընդհանուր առմամբ 3 միլիարդ 61 միլիոն դրամ կը կազմէ յատկացուող գումարը, որմէ 45 միլիոնը տեխնիկական հսկողութեան, մնացածը շինարարութեան համար է:

[www.araraddaily.com](http://www.araraddaily.com)

**BOGHOS OPTIC**  
 Autoroute Jdeideh,  
 Tel.: 01-870016

# ԱՐԱՐԱՍ Տնտեսական

## ԼԻՔԱՆԱԿԱՆ ԱՄԱՎԱՐԿԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ

Անցեալ օրերուն դրական քայլ մը արձանագրուեցաւ կառավարութեան կողմէ, երբ խորհրդարանին իր ներկայացուցած ամավարկի կամ պիտոսթի օրինագիծը վաւերացուեցաւ: Այս ամավարկը տնտեսական փլուզումի այս պայմաններուն մէջ հակառակ շատ մը ժխտական կէտերու, կարելի ամավարկն էր: Անոր հիմնական նպատակներն էին փրկել պետական հատուածը փլուզումէ, աւելցնել կառավարութեան եկամուտը առանց տուրքի յաւելումի եւ հիմը դնել 2023 տարուան բարեկարգիչ քայլերը ընդգրկող ամավարկի մը:

Այս ամավարկին մէջ պետական հատուածի պաշտօնեայի աշխատավարձի յաւելում կատարուեցաւ, նաեւ եկամուտի նոր աղբիւրներ հաստատուեցան մասնաւոր փոխադրութեան եւ հաղորդակցութեան հատուածներուն մէջ: Մաքսային տուարին փոխարժեքը հաստատուեցաւ 15.000 լիբանանեան ոսկի: Ամավարկին թեր քուէարկեցին 63 երեսփոխաններ, դէմ՝ 37 երեսփոխաններ ու ձեռնպահ մնացին 6 երեսփոխաններ: Երեսփոխան Իպրահիմ Զանասան յայտարարեց, որ յաջորդ տարուան ամավարկը պետք է պարունակէ երկիրը անդունդէ վեր հանելու յստակ ծրագիր, աշխատատեղիի ստեղծում, տնտեսական աճի յաւելում եւ աշխատավարձի բարելաւում:

## ՀԱՅԱՍՏԱՆՆԵՐԻ ԿՈՎԿԱՍԻ ԱՃ

Հակառակ Հարաւային Կովկասի մէջ տիրող աշխարհաքաղաքական աննպաստ պայմաններուն, Հայաստանի տնտեսութիւնը արձանագրած է աճ 11 առ հարիւր համեմատութեամբ 2022 տարուան առաջին կիսամեակին համար: Աճի յաւելումին պատճառն է սպառումի եւ արտաքին ներդրումի յաւելումը: Աճի հիմնական աղբիւրը ծառայութեան հատուածն է: Դրամական, փոխադրութեան, զբօսաշրջութեան, տեղեկատուական արհեստագիտութեան եւ հաղորդակցութեան մարզերը հիմնական շարժիչներն են տնտեսական աճին: Այս հատուածը աճած է 25 առ հարիւր համեմատութեամբ: Ճարտարարուեստը աճած է 4.6 առ հարիւր համեմատութեամբ, հակառակ հանքարդիւնաբերութեան արձանագրած 11.1 առ հարիւր համեմատութեամբ նուազումին: Ծինարարութեան հատուածը աճած է 21.8 առ հարիւր համեմատութեամբ եւ դարձած է ներդրումի աղբիւրներէն մէկը:

Առեւտրի պարագային, ներածումի աճը՝ 44.3 առ հարիւր գերազանցած է արտածումի աճը՝ 27.8 առ հարիւր: Սղաճը անցեալ տարուան նոյն ժամանակամիջոցի 6.1 առ հարիւր փոխարէն հասած է 8.3 առ հարիւրի: Սղաճը զսպելու համար, Կեդրոնական դրամատունը պարտքի տոկոսը աւելցուց զայն հասցնելով 9.5 առ հարիւրի:

## ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԵ ՄՐԱԾ ԵՒ ՊԱՅԱՆՁԱՐԿԻ ՆՈՒԱՉՈՒՄ

Ներկայիս Միջին Արեւելքի տնտեսութիւններու վիճակը, երբ սերտեց պիտի նկատենք, թէ այն երկիրները, որոնք կը վստահէին Ռուսիոյ եւ Ուքրաինայի վրայ իրենց հացահատիկը ապահովելու համար, կը գտնուին նեղ կացութեան առջեւ: Եգիպտոս եւ Լիբանան այդ երկիրներն են: Միւս կողմէ, քարիւղ եւ բնական կազ արտադրող երկիրներ կ'օգտուին քարիւղի եւ բնական կազի գինի բարձրացումէն: Այդ երկիրներուն մեծ մասը ունի պարտք եւ հաւանաբար այդ աւելցած գումարը օգտագործէ պարտքը նուազեցնելու համար: Ռուսական կազի գնումը դադարելէն տեղ, Եւրոպան պիտի ուղղուի դէպի Միջին Արեւելք եւ Հիւսիսային Աֆրիկէ, այդ երկիրներէն գնելու համար ուժանիւթը: Ասկէ պիտի օգտուին Արեւելեան Միջերկրական ծովու երկիրները, ուր մեծ ծաւալով կազ գտնուած է:

Ներկայիս ուղղութիւն մը կայ, որ կրնայ ժխտական ազդեցութիւն ունենալ քարիւղի գինին վրայ, տնտեսական անկումին ձգելիք ազդեցութիւնն է քարիւղի եւ կազի պահանջարկին վրայ: Անցեալ շաբաթ, «Պրենթ» քարիւղի տակառնին գինը նուազեցաւ 2.4 առ հարիւր համեմատութեամբ, հասնելու համար 84.55 տոլարի: Տոլարի արժեւորումն ալ պատճառ է այս գինի անկումին: Բարձրացող պարտքի տոկոսը պատճառ պիտի դառնայ տնտեսական անկումի, որ իր կարգին պիտի նուազեցնէ պահանջարկը, քարիւղին գինը նուազեցնելով:

## ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՎԱՐԿ ԺՆՏԱԿԱՆ ՈՂՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՄՆ-ի Կեդրոնական դրամատունը կամ «Ֆետերալ Ռիզըրվ»ը 2008-ի համաշխարհային տնտեսական տագնապի հետեւանքները դիմագրաւելու եւ պահանջարկ ստեղծելու համար միլիառաւոր տոլարի արժեքով դրամ տպեց եւ գնեց ընկերութիւններու եւ դրամատուներու պարտաւորութիւնները: Այս ձեւով ալ դրամ փոխ տուաւ անոնց ցած տոկոսով: Գործնայի տագնապի ատեն ալ կատարեց նոյն բանը եւ շուկան յագեցուց ցած տոկոսով միլիառաւոր տոլարի կոյտով մը: Երբ բոլոր տագնապներու ազդեցութիւնը սկսաւ տկարանալ, յայտնուեցաւ մեծ վտանգ մը՝ սղաճը (inflation): Այդ միլիառաւոր տոլարները շուկային մէջ մէկ կողմէ պահանջարկ ստեղծեցին, սակայն տոլարը սկսաւ կորսնցնել իր փոխարժեքը: Կեդրոնական



ծելու համար միլիառաւոր տոլարի արժեքով դրամ տպեց եւ գնեց ընկերութիւններու եւ դրամատուներու պարտաւորութիւնները: Այս ձեւով ալ դրամ փոխ տուաւ անոնց ցած տոկոսով: Գործնայի տագնապի ատեն ալ կատարեց նոյն բանը եւ շուկան յագեցուց ցած տոկոսով միլիառաւոր տոլարի կոյտով մը: Երբ բոլոր տագնապներու ազդեցութիւնը սկսաւ տկարանալ, յայտնուեցաւ մեծ վտանգ մը՝ սղաճը (inflation): Այդ միլիառաւոր տոլարները շուկային մէջ մէկ կողմէ պահանջարկ ստեղծեցին, սակայն տոլարը սկսաւ կորսնցնել իր փոխարժեքը: Կեդրոնական

դրամատունը այս անգամ սկսաւ վարել հակառակ քաղաքականութիւն՝ սկսաւ աւելցնել պարտքի տոկոսը, սղաճը զսպելու համար: Սակայն դրամի կոյտը այնքան մեծ է, որ առնուած քայլը կրնայ ըլլալ ուշացած: Այս է մասնագետներուն տեսակետը: Միւս կողմէ, պարտքի տոկոսին բարձրացումը ներկայի 3.25 առ հարիւրէն 4.5 առ հարիւրի, պիտի ազդէ ընկերութիւններու մէջ ներդրումին եւ շահին վրայ: Այս պատճառ պիտի դառնայ որ մարդիկ հեռանան բաժնետոմսերու շուկայէն, պատճառելով բաժնետոմսերու գինի մեծ անկում:

Եւրոպական միութիւնն ալ Սեպտեմբեր ամսուան ընթացքին արձանագրեց տնտեսական ցուցանիշերու 3-րդ յաջորդական նուազումը: Ճարտարարուեստը, որ կը համարուի Եւրոպական միութեան տնտեսութեան հիմնական շարժիչը, մեծ հարուած ստացաւ, երբ Ռուսիա սկսաւ նուազեցնել բնական կազի արտածումը դէպի Միութիւն: Ապրանքներու գինի սղաճը նուազեցուց պահանջարկը, իսկ քարիւղի եւ բնական կազի գինին յաւելումը պիտի ազդէ արտադրութեան ծաւալին վրայ: Բնական կազի ներածումը մեծ հարուած ստացաւ, երբ «Նորտ Սթրիմ 1» խողովակը պայթումի պատճառով փակուեցաւ: «Սթանտարտ Էստ Փուրզ» նախատեսեց Եւրոպական միութեան տնտեսութեան 0.1 առ հարիւր անկում տարուան երրորդ քառորդին:

## ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԵ (National Debt)

Տնտեսագիտութեան մէջ պետական պարտքը այն պարտքն է, որ կառավարութիւնը կը ստանայ ծախելով պարտամուրհակներ (bonds), ամավարկի կամ պիտոսթի մէջ արձանագրուած բացը փակելու համար: Երբ կառավարութեան ծախքը իր երկամուտէն աւելի է, այդ բացը կը փակուի ծախելով պարտամուրհակներ: Ըստ տնտեսագետներու, այս պարտքը պետք է առնուի միայն պետութեան ենթակառուցող գարգացնելու համար եւ ապագային շահաբեր ձեռնարկներու համար եւ ոչ թէ աւելորդ ծախք կատարելու կամ աւելորդ վճարում կատարելու համար: Այս քայլին մէջ է որ սիւալեցան Լիբանանի իրերայաջորդ կառավարութիւնները եւ խորհրդարանն ալ պետք եղածին չափ չհսկեց: Ոսկէ օրէնք մը կայ տնտեսագիտութեան մէջ, որ կ'ըսէ, թէ կառավարութիւնը յստակօրէն պետք է չէզ պարտքին օգտագործումի ձեւը եւ կարելիութեան սահմանին մէջ վարէ հաւասարակշռուած տնտեսական քաղաքականութիւն:

Հաւասարակշռուած ամավարկ (balanced budget) այն տնտեսական կառավարման ձեւն էր, համաշխարհային ցումէն առաջ, 1970-ականներուն, երբ կառավարութեան ծախքը պետք է համապատասխանէր եկամուտին, պարտքի դրամ չառնելու կամ ամենաքիչ պարտքով աշխատելու համար: Օրինակ կառավարութիւնը պարտքի դրամ կրնայ առնել գարգացնելու համար կրթական համակարգը: Այս քայլը շահութաբեր է, որովհետեւ սերունդ մը պիտի աւարտէ դպրոցը աւելի գարգացած եւ երկրին եկամուտը պիտի աւելցնէ: Միւս կողմէ քաղաքականութեան ամենավառ օրինակն է Լիբանանը, ուր իրերայաջորդ կառավարութիւններ 1992-էն սկսեալ վատ ձեւով վարուեցան առնուած պարտքին հետ ու արդիւնքը մենք ստացանք 2019 թուականին, երբ ամբողջ համակարգը փլաւ:

Վ. ԹՈՍՈՒՆԵԱՆ

## ՀՀ ԿԳՄՍ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԳԼԽԱՎՈՐԱԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ԵՈՒՆԵՍԶՕ-Ի ՀԱՄԱԾԵԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ

Մեքսիկայի մայրաքաղաքին մէջ 28-30 Սեպտեմբեր 2022-ին տեղի կ'ունենայ ԵՈՒՆԵՍԶՕ-ի մշակութային քաղաքականութեան եւ կայուն զարգացման համաշխարհային համաժողովը (MONDIACULT 2022):

Համաժողովին մասնակցելու նպատակով Մեքսիկա մեկնած է ՀՀ կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթութեան նախարար Վահրամ Տումանեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Վահրամ Տումանեան գեկոյցով հանդէս կու գայ «Ժառանգութիւնը եւ մշակութային բազմազանութիւնը ճգնաժամի ժամանակ» թեմատիկ նիստին: Նախատեսուած են նաեւ հանդիպումներ ԵՈՒՆԵՍԶՕ-ի ղեկավարութեան եւ օտարերկրէյ պետութիւններու շարք մը բարձրաստիճան պաշտօնեաներու հետ՝ ընկերակցելու մշակոյթի եւ կրթութեան ոլորտներուն մէջ, ըստ ձեռք բերուած նախնական պայմանաւորութիւններու, փոխհամագործակցութեան ծրագրային ուղղութիւնները, իրագործման ընթացքն ու հետագայ քայլերը:

ԵՈՒՆԵՍԶՕ-ի մշակութային քաղաքականութեան եւ կայուն զարգացման համաշխարհային համաժողովի (MONDIACULT 2022) շրջանակին մէջ կը նախատեսուի կայացնել նաեւ տարբեր ժողովուրդներու տարազներու եւ մշակութային տարրերու ցուցահանդէս: Միջոցառման նպատակն է ներկայացնել MONDIACULT 2022-ին մասնակից երկիրներու մշակութային բազմազանութիւնն ու հարստութիւնը՝ տուելով մշակոյթներուն բնորոշ գործուածքը, ձեռագործ աշխատանքի, գեղարուեստի առարկաներու ցուցադրմամբ:

Հայաստանեան պատուիրակութեան կազմին մէջ են նաեւ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրետ Քոչարեանը եւ Մշակութային ժառանգութեան եւ ժողովրդական արհեստներու վարչութեան պետ Աստղիկ Մարապեանը:

(Ծառ.ը տեսնել 4րդ էջ)

## ՔՆՆԱՐԿՈՒԾ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԱՐԵՒՄՏԱԶԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԱԽԱՂՄԱՆ ԵՒ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

ՀՀ կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթութեան նախարարի տեղակալներ Արթուր Մարտիրոսեանը եւ Ժաննա Անդրեասեանը ընդունած են «Գալուստ Կիւլ-պէնկեան» հիմնադրամի հայկական համայնքներու բաժանմունքի տնօրէն Ռազմիկ Փանտեանը եւ տնօրէնի օգնական Շողեր Մարկոսեանը:



Կողմերը քննարկած են Հայաստանի մէջ արեւմտահայերէնի դասաւանդման, տարածման վերաբերող եւ Սփիւռքի հայկական կրթօճախներուն առնչուող խնդիրները:

Նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսեան ողջունած է հիւրերը՝ կարեւորելով երկկողմ համագործակցութիւնը վերնաշաղկապ թեմաներուն շուրջ՝ վստահութիւն յայտնելով, որ պետական աջակցութեամբ ծրագրերու հետ «Գալուստ Կիւլպէնկեան» հիմնադրամին կողմէ իրականացուող ծրագրերու համագործման պարագային կրնանք եական յառաջընթաց ապահովել շարք մը ծրագրերու պարագային, ինչպիսիք են Սփիւռքի կրթօճախներու քարտեզագրումը, հայագիտական կեդրոններու ցանցի ընդլայնումը, Հայաստանի դպրոցներուն մէջ արեւմտահայերէնի ուսուցումը եւ այլն:

Փոխնախարար Ժաննա Անդրեասեանը տեղեկացուցած է, որ Հայաստանի հանրակրթական դպրոցներուն մէջ կը գործէ արեւմտահայերէնի դասաւանդման երաշխաւորուած ծրագիր՝ նախատեսուած աւագ դասարաններուն համար: Ան ընդգծած է Սուրիայէն եւ Լիբանանէն Հայաստան տեղափոխուած երեխաներու համարկման եւ արեւմտահայերէնի խրախուսման կարեւորութիւնը:

Նախանշուած են ուսուցիչներու վերապատրաստման, արեւմտահայերէնի դասաւանդման մեթոտական նիւթերու պատրաստման նպատակով ջանքերու միաւորման հեռանկարները:

(Ծառ.ը տեսնել 4րդ էջ)

## ՀՀ ՄԻՊ-Ը ՌԵԺԻՄ ՊՐԻՎԼԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅՄԸ Է ԶՈՒՈՒՄԸ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ, ՄԱՄՆԱԲՈՐԱՊԷՄ ԿԻՆ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՆԿԱՏԱՄԱՐ ԱՏՐՊԷՅՃԱՆԱԿԱՆ ԶԻՆՈՒՄ ՈՒԺԵՐՈՒ ՎԱՅՐԱԳՈՒԹԻՒՄՆԵՐԸ

Մարդու իրաւունքներու պաշտպան Զրիսթին Գրիգորեան հանդիպած է Եւ խոշտանգումներու եւ անմարդկային կամ արժանապատուութիւնը նուաստացնող վերաբերմունքի կամ պատիժի կանխարգելման եւրոպական կոմիտէի (ԽԿԿ) գործադիր քարտուղար Ռեժիմ Պրիվաթի հետ:



Պաշտպանը շնորհակալութիւն յայտնած է հանդիպման հնարաւորութեան համար, կարեւորած է միջազգային գործընկերներուն հետ տարուող աշխատանքները եւ համագործակցութիւնը:

Գրիգորեանը Ռեժիմ Պրիվաթին ներկայացուցած է Մարդու իրաւունքներու պաշտպանի աշխատակազմի՝ որպէս խոշտանգումներու եւ վատ վերաբերմունքի կանխարգիլման ազգային մեխանիզմի գործունեութիւնը, իրականացուող մշտադիտարկումներու արդիւնքները, վերահսուած խնդիրներն ու արձանագրուող հիմնական խախտումները՝ ընդգծելով նաեւ պետական մարմիններուն հետ համագործակցութեան շնորհիւ արձանագրուած յառաջընթացը:

Պաշտպանը անդրադարձած է նաեւ ՀՀ մարդու իրաւունքներու պաշտպանի՝ որպէս կանխարգելման ազգային մեխանիզմի գործունեութեան վերաբերեալ տարեկան եւ արտահերթ զեկոյցներով վերահսուած համակարգային խնդիրներուն:

(Ծառ.ը տեսնել 4րդ էջ)

# ԱՐԱՐԱԴ ԳԼԿՐԱԿԱՆ

## ԵՐՈՊԱՅԻ ԿԻՆԵՐՈՒ ԶԵՍՓԻԸՆԸ ԼԻԿԻ 2-ՐԴ ՓՈՒԼԻ ԴԱՐՁ ԱՐՍԵՆԱԼ, ՌՈՍԱ ԵՒ ՊԱՅԸՐՆ ՅԱՂԹՅԻՆ

Զորեքշաբթի եւ հինշաբթի երեկոյեան տեղի ունեցան Եւրոպայի կիներու ֆուտբոլի ակումբներու առաջնակարգ մրցաշարքի՝ Զեմփիընգ Լիգի գտումի երկրորդ փուլի դարձի մրցումները: Այս փուլին յաղթանակ տանող տասներու խումբեր պիտի փրկան դասուած չորս խումբերու խմբակներու փուլին շարունակելու համար պայքարը տիտղոսին



համար: Երթի մրցումին, Զոլանտայի «Այաքս»ը իր դաշտէն դուրս հաւասարած էր Անգլիոյ «Արսենալ»ին հետ: դարձի մրցումին, «Արսենալ» իր դաշտէն դուրս յաղթանակ տարաւ, հոլանտացի յարձակող Միտտենայի 51-րդ վայրկեանին նշանակած կոլով ու անցաւ յաջորդ փուլ: Ուլքանիոյ «Վորսըլա-Խարքիվ2»ը որւ կազմէն կը մրցի Զայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Օքլա Օսիփեանը, իր դաշտէն դուրս զիջեցաւ Ալպանիայի «Վլազնիա»ին եւ երկու մրցումներու հաշիւով հրաժեղտ տուաւ մրցաշարքին: Օսիփեան մասնակցեցաւ ամբողջ մրցումին եւ 85-րդ վայրկեանին չկրցաւ նշանակել տուգանային հարուածէն: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Վլաչիա Փրակ (Չեխ.) - Վալիւր Ռեյքիվիք (Իսլ.) 0-0, երթ. 1-0
- Վլազնիա (Ալպ.) - Վորսըլա-Խարքիվ2 (Ուքր.) 2-1, երթ. 1-1
- Ռոզընկարտ (Շուեդ.) - Պրան (Նոր.) 3-1, երթ. 1-1
- Զաաքըն (Շուեդ.) - Փարի ՍԷՆ ժերմէն (Ֆր.) 0-2, երթ. 1-2
- Այաքս Ամսթերտամ (Հոլ.) - Արսենալ (Անգ.) 0-1, երթ. 2-2
- Սենթ Փեօլթըն (Աւստ.) - ԶուՓՍ (Ֆին.) 2-2, երթ. 1-0
- Չուրիխ (Չուից.) - ՍՖՔ 2000 (Պոսն.) 3-0, երթ. 7-0
- Ռէալ Մատրիտ (ՉԷ) - Ռոզընկարտ (ՉԷ) 2-1, երթ. 3-0
- ԱՂ Դենֆիքա (Փոր.) - Ռէյնճըրգ (Սկ.) 2-1, երթ. 3-2
- Եուրոպէան (Իտ.) - ԶՊ Զեօլե (Դան.) 2-0, երթ. 1-1
- Պայըրն Միլնիի (Գեր.) - Ռէալ Սոսիետատ (Սպ.) 3-1, երթ. 1-0
- Ռոմա (Իտ.) - Սիարթա Փրակ (Չեխ.) 4-1, երթ. 2-1

## ԱՓՐԻԿԵԻ ԶԵՍՓԻԸՆԸ ԼԻԿԻ 2ՏՈՒՍԻ Ա. ԶԱՆԳՐՈՒՄՆԻ ԴԱՐՁ ԱՆ ԶԱՍԱԼԷ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Շաբթապէտրջին տեղի ունեցաւ Ափրիկէի ֆուտբոլի ակումբներու առաջնակարգ մրցաշարքի՝ Զեմփիընգ Լիգի գտումի առաջին հանգրուանի դարձի մրցումը: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Ալ Զամալէք (Եգ.) - ԹՓ Էլէքթր-Սփորթ (Չատ) 2-0, երթ. 2-0
- «Ալ Զամալէք»ի կոլերը նշանակեցին կիսապաշտպան Չիզօ՝ 71-րդ եւ պաշտպան մահմուտ Զամտի՝ 79-րդ վայրկեաններուն: Այս արդիւնքով, «Ալ Զամալէք» անցաւ գտումի երկրորդ հանգրուան, ուր պիտի մրցի Պուրուսիի պիտոյեան «Ֆլամպօ Տիւ Սալթթ»ի դէմ:

## ԼԵՆԱԼԻԲԱՆԱՆԻ ԲԱԺԱԿ ԱՍՏԻՍ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՏԱՐԱՒ

Լեռնալիբանանի ֆուտբոլի բաժակի մրցումներուն կը մասնակցին Դ. դասակարգին պատկանող Լեռնալիբանանի 32 խումբերը: Բաժակի առաջին հանգրուանին արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.

- Ալ Ռիատի Սըպլին (Դ.) - Մասիս Պուրճ Զամուտ (Դ.) 2-3
  - Զ.Մ.Ը.Մ. Պուրճ Զամուտ (Դ.) - Ալ Ռիատի Զաֆար-մարթա (Դ.) 3-0
- Յաղթող խումբերը անցան վերջին 16 խումբերու հանգրուան:
- ՌՈՒՍԻՈՑ ԲԱԺԱԿԻ 3-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
**ԵՐԱՍՆԱՏԱՐ ԵՒ ՌՈՍՏՈՎ ԱՆՑԱՆ ՅԱՂՈՐԴ ՓՈՒԼ**
- Շաբթուան ընթացքին տեղի ունեցան Ռուսիոյ ֆուտբոլի բաժակի գտումի խմբակներու 3-րդ հանգրուանի մրցումները: Խմբակներու առաջին երկու դիրքերը գրաւող խումբերը անցան մրցաշարքի յաջորդ փուլ: 3-րդ դիրքը գրաւող խումբն ալ պիտի մրցի փլէյ-օֆի մրցումին ապահովելու համար իր տոմսը: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.
- Ա.խմբակ. - Զրասնատար - Նիժնի Նովկորոտ 2-0
  - Խիմքի - Լոքոմոթիւ Մոսկուա 0-5
- Դասաւորում. 1)Զրասնատար 7 կէտ 6-2, 2)Նիժնի Նովկորոտ 5 կէտ 3-3, 3)Լոքոմոթիւ 5 կէտ 7-4
- Գ.խմբակ. - Օրենպուրկ - Տիւսմօ Մոսկուա 2-2
  - Կրոզնի - Ռոսթով 3-1
- Դասաւորում. 1)Կրոզնի 6 կէտ 7-4, 2)Ռոսթով 6 կէտ 6-4, 3)Օրենպուրկ 3 կէտ 4-8
- Դ.խմբակ. - Ուրալ Եքաթ. - Թորփեո Մոսկուա 1-0
  - ԲԿՄՍ Մոսկուա - Սոչի 2-1
- Դասաւորում. 1)ԲԿՄՍ 9 կէտ 6-2, 2)Ուրալ 6 կէտ 4-2, 3)Թորփեո 3 կէտ 3-4

## ՂԱՆԻՈՑ ԲԱԺԱԿԻ 1/16-ՐԴ ՄԱՐՏ. ՍԻԼԵՆՊՈՐԿ ՅԱՂԹՅ

Շաբթուան ընթացքին սկսած Ղանիոյ ֆուտբոլի բաժակի վերջին 32 խումբերու հանգրուանին արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքը.

- Նեսթլե (Բ.) - Սիլքըպորկ (Ա.) 0-3
- Զայաստանի հաւաքականի պաշտպան Անտրէ Զալըճըր բացակայեցաւ «Սիլքըպորկ»ի կազմէն:

## ՍԼՈՎԱԿԻՈՑ ԲԱԺԱԿԻ 1/32-ՐԴ ՄԱՐՏ. ՍԼՈՎԱՆ ԱՆՑԱՒ ՅԱՂՈՐԴ ՓՈՒԼ

Շաբթուան ընթացքին սկսած Սլովակիոյ ֆուտբոլի բաժակի վերջին 64 խումբերու հանգրուանին արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքը.

- Տրուսթլովիք Մալա Մաչա (Դ.) - Սլովան Պրաթիսլաւա (Ա.) 0-7

## ՊՐԱԶԻԼԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 28-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ ՓԱՆԵՅՐԱՍ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵ ԱՐՇԱՆ

Շաբթուան ընթացքին տեղի ունեցան Պրագիի ֆուտբոլի ախոյեանութեան 28-րդ հանգրուանի մրցումները: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Զորիսթանգ - Աթլետիքո Կոյալիէնսէ 2-1
  - Ֆորթալէգա - Ֆլամենկո 3-2
  - Զույապա - Ամերիքա Միներո 2-1
  - Աթլետիքո Միներո - Փալմէյրաս 0-1
  - Ինթերնասիոնալ - ՌՊ Պրակալթիս 0-0
  - Սանթոս - Աթլետիքո Փարանսէնս 2-0
- Դասաւորում. 1)Փալմէյրաս 60 կէտ 45-19, 2)Ֆլիւմինենսէ 51 կէտ 46-31, 3)Ինթերնասիոնալ 50 կէտ 43-26, 4)Զորիսթանգ 47 կէտ 32-27, 5)Ֆլամենկո 45 կէտ 44-27:

## ԱՐՄԱՆԹԻՆԻ ԲԱԺԱԿԻ 1/4-ՐԴ ՄԱՐՏ. ՊՈՔԱ ԺՈՒՆԻՈՐԸ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Շաբթուան ընթացքին աւարտեցան Արմանթիի ֆուտբոլի բաժակի քառորդ աւարտական հանգրուանի մրցումները: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքը.



- Ինտիփեւտիէնթէ (Ա.) - Թայրեւ ՏԷ Զորտուպա (Ա.) 0-0 տուգ. 2-4
  - Փաթրուսթօ (Ա.) - Ռիվըր Փլէյթ (Ա.) 2-2 տուգ. 4-3
  - Պոքա ժունիորզ (Ա.) - Զուլմիս (Բ.) 3-2
- Պրիասքօ պալըքեան բացակայեցաւ յաղթական «Պոքա ժունիորզ»ի կազմէն:

## ԱՅՍՕՐՈՒՄԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

- ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 4-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
15:30 Ալ Անսար (2) - Ալ Շապապ Ալ Ղազիյէ (9), Պիամտուն 16:30 Ալ Սաֆա (4) - Ալ Պըրժ (1), ճուկի
- ԶԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 9-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
15:00 Արարատ-Արմենիա (3) - ԲԿՄՍ Վաղարշապատ (9)  
18:30 Արարատ (7) - Ուրարտու (2)
- ՍՊԱՆԻՈՑ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 7-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
22:00 Աթլետիք Պիլպասօ (4) - Ալմերիա (16)
- ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 8-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
21:30 Պայըրն Միլնիի (5) - Պայեր Լեվերքուզըն (15)
- ՖՐԱՆՍԱԿԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 9-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
22:00 Անժէ (14) - Օլիմպիք Մարսէյ (2)
- ՓՈՐՏՈՒԿԱԼԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 8-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
21:00 Սփորթինկ Լիզպոն (8) - Ժիլ Վիսենթէ (10)  
23:15 Փորթօ (3) - Սփորթինկ Պրակա (2)
- ՊԵՆՆԻՆԻԱՆ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 10-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
21:45 Սթանտար Լիէժ (5) - ՌՖՍ Սերենկ (16)
- ԱՐՄԱՆԹԻՆԻ ԱՆՈՑ.Բ. ՓՈՒԼԻ 22-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
01:00 Եսթիտիանթես (18) - Զոլոն Սանթա Ֆէ (25)  
03:30 Ռասիկ (3) - Ռոզարիօ Սանթալ (23)
- ՍՈՒՐԻՈՑ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 3-ՐԴ ԶԱՆԳՐՈՒՄ**  
16:00 Ալ Ռահտա Դամ. (4) - Աիլի Զալէպ (3)
- ԹԵԼԻՍԻ ՍՈՑԻԱԿԵՍ ՄՐՑԱԸ. 1/4-ՐԴ ՄԱՐՏ.**  
11:00-Էն սկսեալ, «eurosport» կայանէն
- ԳԵՏԵԼԱՐՇԱՒ**  
12:40 Խրուսթիոյ շրջակազք, «eurosport» կայանէն

## ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԱՐԵՄՏԱՀԱՅԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱԿԱՆՈՒՄԱՆ ԵՒ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

(Շարունակուած Գ. Էջէն)

Արեւմտահայերէնի տարածման ուղղութեամբ ժանկար Անդրեասեանը որպէս լուծում առաջարկած է հանրակրթական պետական նոր չափորոշիչով նախատեսուող նախագծային աշխատանքները, որոնք կ'իրականացուին 7-րդ դասարանէն: Ըստ Անդրեասեանի՝ նախագծային աշխատանքի նիւթ կրնայ ըլլալ արեւմտահայերէնի վերաբերող որեւէ թեմա՝ սկսած պատմութենէ մինչեւ գրականութիւն: Ան շեշտած է նաեւ սփիւռքահայ եւ հայաստանցի երեխաներու համագործակցութեան հնարաւորութիւնը: Այս ծիրին մէջ Արթուր Մարտիրոսեանը առաջարկած է պետական աջակցութեամբ իրականացուող Զամահայկական հայագիտական մրցոյթը՝ որպէս նախագծային ուսուցման եզրափակիչ փուլ դիտարկելու հնարաւորութիւնը:

«Քալուստ Կիւլպէնկեան» հիմնադրամի հայկական համայնքներու բաժանմունքի տնօրէն Ռազմիլ Փանոսեան շնորհակալութիւն յայտնած է հանդիպման համար՝ կարելորելով արեւմտահայերէնի նկատմամբ պետական մօտեցումը: Անոր գնահատմամբ՝ արեւմտահայերէնի պահպանման խնդիրը Զայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ տարբեր բնոյթ կը կրէ: Ան տեղեկացուցած է, որ քննարկման փուլին է արդի արեւմտահայերէն գրականութեան ընթերցարան ստեղծելու հարցը, ինչը միտուած է լեզուի տարածման: Ռ. Փանոսեան դրական գնահատած է ուսուցիչներու վերապատրաստման ծրագիրներու մշակման, վերապատրաստման գործընթացի, համատեղ նախագծային աշխատանքի իրականացման հնարաւորութիւնը: Զանդիպման ընթացքին քննարկուած են արեւմտահայերէնի թուայնացման, դպրոցականներու ներգրամամբ արեւմտահայերէնով տարբեր հարթակներու, կայքերու պատրաստման հեռանկարները: Կողմերը անդրադարձած են նաեւ հայագիտութեան խրախուսման ու զարգացման միտուած համատեղ ծրագիրներու մշակման:

## ՀՀ ՄԻՊ-Ը ՌԵԺԻՄ ՊՐԻՎԼԵՅԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅՄԸ Է ԶՈՂՈՒՄԸ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ, ՄԱՄՆԱԿՈՐԱԿՈՒՄ ԿԻՆ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՆԿԱՏԱՄԱՐԸ...

(Շարունակուած Գ. Էջէն)

Ներկայացնելով Մարդու իրաւունքներու պաշտպանի գրասենեակին կողմէ 16 Սեպտեմբերին հրապարակուած արտահերթ զեկոյցը, Պաշտպանը մատնանշած է յստակ օրինակներով գործընկերոջ ներկայացուցած է Ատրպէյճանի զինուած ուժերուն կողմէ ինչպէս 2020 թուականի 44-օրեայ պատերազմին, այնպէս ալ վերջին յարձակման ընթացքին Ատրպէյճանի կողմէ կեանքի իրաւունքի, խոշտանկումներու, անմարդկային կամ Նուստացնող վերաբերմունքի բացարձակ արգելքի խախտումները, զոհուած զինուորներու, մասնաւորապէս՝ կին զինուորներու նկատմամբ ատրպէյճանական զինուած ուժերու վայրագութիւնները:

Գործադիր քարտուղար Ռեժիմ Պրիվլէյ Ներկայացուցած է Կոմիտէի մանտաթին առանձնայատկութիւնները, մատնանշած է Կոմիտէին կողմէ Զայաստանին կատարուած առաջարկութիւններու իրականացման նկատմամբ Պաշտպանի հաստատութեան մշտադիտարկման կարելորութիւնը: Գործադիր քարտուղարը տեղեկացուցած է Պաշտպանին 2023 թուականին նախատեսուող Զայաստան վերահսկողական այցի մասին:

**ՀԱՆՆՈՑ ՀԵՐՈՍՍԱՄԱՐՏԻ**  
**102-ԱՍԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ**  
**ՄԱՏԱԴԻ ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ**  
**ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ**

Զանոյ հերոսամարտի նահատակներուն Նուիր-լաճ աւանդական մատաղի պատրաստութիւնը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 15 Յոկտեմբեր 2022-ին:

Զետեաբար կոչ կ'ուղղենք բոլոր հայրենակիցներուն, որ իրենց մատաղցու ոչխարը կամ Նուիրատուութիւնները փոխանցեն Զանոյ Զայրենակցական գրասենեակ, Սք. Գերոզ Եկեղեցոյ խորհրդատուն եւ կամ շրջող հանգանակիչներուն:

**Զանոյ Զայրենակցական Միութեան Կարչութիւն**

**BOGHOS OPTIC**

**Autoroute Jdeideh, Tel.: 01-870016**

**ARARAD DAILY NEWSPAPER**  
MANAGING DIRECTOR: ANI SARAFIAN  
Tel.-Fax: 01-565599 | P.O.Box: 175275 Mar Mikhael Beirut | Lebanon | www.araraddaily.com  
email: araradvertiser@gmail.com

**ارارات** جريدة يومية عربية | المجرة المسبوقه: اني صرافيان  
تصدر عن شركة مطبوعه والنشر (ن.م.م.)

## ՀՀ ԿԳՄՍ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԳԼԵԱՒՈՐԱԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ...

(Շարունակուած Գ. Էջէն)

Զամաժողովին մասնակցութիւնը հայ մշակոյթը արտերկրի մէջ հանրահռչակելու եւ տարածելու յաւելեալ հնարաւորութիւն է, որ կրնայ խթանել օտարերկրեայ պետութիւններու հետ մշակութային կապերու զարգացումը, ինչպէս նաեւ սերտացնելու համագործակցութիւնը Մեքսիքայի գործընկեր կազմակերպութիւններու հետ՝ ձեռք բերելով նոր պայմանաւորումներ եւ մշակելով համատեղ ծրագիրներ:

ԵՌՆԵՍԵՕ-ի մշակութային քաղաքականութեան եւ կայուն զարգացման համաշխարհային համաժողովի (MON-DIACULT 2022) ընթացքին պիտի ընդունուի հռչակագիր: